

PROJEKT

Statut
Muzeum Militarium Cytadela w Poznaniu
(w organizacji)

Rozdział 1
Postanowienia ogólne

§ 1. Muzeum Militarium Cytadela w Poznaniu, zwane dalej „Muzeum”, jest samorządową instytucją kultury utworzoną na podstawie uchwały nr/.../26 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 2026 r. w sprawie podziału Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości oraz utworzenia instytucji kultury pod nazwą Muzeum Militarium Cytadela w Poznaniu (Dz.Urz. Woj. Wiel. z 2026 r., poz. ...) i działającą na podstawie niniejszego statutu, zwanego dalej „Statutem”.

§ 2. Organizatorem Muzeum jest Samorząd Województwa Wielkopolskiego, zwany dalej „Organizatorem”.

§ 3. 1. Muzeum jest wpisane do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Organizatora pod numerem 29.

2. Muzeum posiada osobowość prawną.

§ 4. 1. Siedzibą Muzeum jest Poznań.

2. Terenem działania Muzeum jest terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i zagranica.

§ 5. Muzeum może używać skróconych nazw w brzmieniach: „Muzeum Militarium Cytadela” oraz „Militarium Cytadela”.

Rozdział 2
Zakres działania Muzeum

§ 6. Do zakresu działania Muzeum należy gromadzenie, przechowywanie, konserwacja, naukowe opracowywanie, upowszechnianie, popularyzowanie i udostępnianie zbiorów o historii wojskowości i uzbrojenia na terenie Wielkopolski i Polski, w szczególności o historii Twierdzy Poznań (Festung Posen), zbiorów dotyczących fortyfikacyjnego dziedzictwa miasta Poznania i okolic, walk o Poznań w 1945 r., dziejów jednostek wojskowych Armii „Poznań” i szlaku bojowego tej armii we wrześniu 1939 r., ze szczególnym uwzględnieniem bitwy nad Bzurą oraz późniejszych losów żołnierzy i oficerów (obozy jenieckie), a także zbiorów

o tematyce wojskowej, militarnej i społecznej, obejmującej okres od II połowy XIX wieku do czasów współczesnych.

§ 7. Działania, o których mowa w § 6, Muzeum realizuje przez:

- 1) gromadzenie zbiorów, w tym zabytków, oraz opiekę nad nimi w statutowo określonym zakresie;
- 2) ewidencjonowanie i naukowe opracowywanie zgromadzonych zbiorów, w tym katalogowanie;
- 3) kontrolowanie zgromadzonych zbiorów, w tym przeprowadzanie skontrum oraz inwentaryzacji;
- 4) przechowywanie gromadzonych zabytków w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwo;
- 5) zabezpieczenie i konserwację zbiorów oraz, w miarę możliwości, zabezpieczanie nieruchomości kultury materialnej;
- 6) podejmowanie działań zmierzających do prezentacji wystawy stałej i urządzenie wystaw czasowych;
- 7) organizowanie oraz prowadzenie badań naukowych;
- 8) prowadzenie działalności edukacyjnej, w tym organizowanie lekcji muzealnych, warsztatów, prelekcji, spotkań, odczytów;
- 9) popieranie oraz prowadzenie działalności artystycznej, upowszechniającej i popularyzującej kulturę;
- 10) udostępnianie zbiorów w celu realizacji zadań statutowych;
- 11) zapewnienie właściwych warunków zwiedzania, dostępu i korzystania ze zbiorów oraz zgromadzonych informacji;
- 12) prowadzenie biblioteki fachowej;
- 13) prowadzenie działalności wydawniczej, w tym opracowywanie, publikowanie i rozpowszechnianie katalogów, przewodników i informatorów wystaw, materiałów informacyjnych z zakresu działalności Muzeum oraz wydawnictw naukowych.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1 mogą być realizowane we współpracy z polskimi i zagranicznymi muzeami, instytucjami kultury, instytucjami naukowo-badawczymi, administracją rządową i samorządową, organizacjami pozarządowymi, a także innymi osobami prawnymi, jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej oraz osobami fizycznymi.

§ 8. 1. Muzeum gromadzi zbiory, w tym zabytki:

- 1) artystyczne, w tym:
 - a) dzieła sztuki (grafika warsztatowa, fotografia artystyczna, malarstwo, rysunek,

- rzeźba),
- b) nośniki informacji wizualnej, w tym druk i grafika użytkowa, plakat, szyld,
 - c) obiekty projektowania użytkowego i przestrzennego, w tym elementy wyposażenia wnętrz, makiety i modele projektowe, rzemiosło artystyczne, sztuka użytkowa;
- 2) bibliofilskie (dokumenty życia społecznego, kolekcje książek z dedykacjami etc.);
 - 3) broń biała w tym: drzewcowa, sieczna, obuchowo-sieczna, kłująca (kolna);
 - 4) broń palna w tym: artyleryjska, raketowa, strzelecka, amunicja;
 - 5) broń pancerna w tym: czołgi, pływające, działa pancerne i samobieżne, pojazdy i transportery opancerzone, ratownictwa technicznego i wsparcia, bojowe wozy piechoty;
 - 6) etnograficzne, w tym przedmioty codziennego użytku, rękodzieło i sztuka nieprofesjonalna (sztuka okopowa oraz przedmioty wytworzone w obozach jenieckich);
 - 7) falerystyczne;
 - 8) filokartystyczne;
 - 9) historyczne, w tym archiwalia, dokumenty i korespondencja, fotografia dokumentalna, fotografia rodzinna, pamiątki osobiste (legitymacje, świadectwa);
 - 10) kartograficzne;
 - 11) medalierskie;
 - 12) militaria, w tym oporządzenie i umundurowanie wojskowe, wyposażenie i uzbrojenie, w tym broń i amunicja pozbawiona cech użytkowych;
 - 13) muzyczne (instrumenty muzyczne, nuty);
 - 14) niematerialnego dziedzictwa kulturowego, w tym relacje świadków historii, zapisy pieśni, nagrania audialne, audiowizualne etc.
 - 15) numizmatyczne;
 - 16) piśmiennicze (druki ulotne, książka dawna XIX-wieczna, XX-wieczna do 1945 r.);
 - 17) sfragistyczne;
 - 18) techniki, w tym motoryzacyjnej i lotnictwa (części maszyn, samochody, motocykle, samoloty i śmigłowce), środki łączności oraz urządzenia i środki techniczne do utrwalania dźwięku albo obrazu i dźwięku
 - 19) techniki wojskowej pozbawione cech użytkowych, w tym czołgi, pływające, działa pancerne i samobieżne, samochody, motocykle, samoloty i śmigłowce, pojazdy i transportery opancerzone, ratownictwa technicznego i wsparcia, bojowe wozy piechoty, amunicja;
 - 20) weksykologiczne;

21) zabytki kultury materialnej, w tym przedmioty codziennego użytku, tkaniny i ubiory, ozdoby i zabawki.

2. Muzeum gromadzi także:

1) współczesny księgozbiór specjalistyczny tematycznie związany z działalnością Muzeum oraz gromadzonymi rodzajami zbiorów;

2) materiały dokumentujące działalność statutową Muzeum, w tym organizowane wystawy stałe i czasowe;

3) dokumentację fotograficzną wydarzeń prowadzonych oraz współorganizowanych przez Muzeum;

4) materiały merytoryczne, stanowiące efekt wydarzeń organizowanych i współorganizowanych przez Muzeum (referaty, prace plastyczne, filmowe, audiowizualne);

5) dokumentację konserwatorską.

Rozdział 3

Organizacja Muzeum

§ 9. 1. Nadzór nad Muzeum sprawuje Organizator, z zastrzeżeniem uprawnień ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wynikających z ustawy o muzeach.

2. Organizację wewnętrzną Muzeum, w tym zakres działania komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk pracy, określa regulamin organizacyjny, nadawany przez Dyrektora Muzeum, z zastrzeżeniem art. 13 ust. 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Rozdział 4

Zarządzanie Muzeum

§ 10. 1. Muzeum jest zarządzane przez Dyrektora Muzeum, zwanego dalej „Dyrektorem”.

2. Dyrektora powołuje i odwołuje Organizator w trybie i na zasadach określonych w art. 15 i 16 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz ustawie o muzeach.

3. Dyrektor reprezentuje Muzeum na zewnątrz, odpowiada za prawidłową realizację działalności statutowej oraz właściwe gospodarowanie mieniem i środkami finansowymi Muzeum.

4. Szczegółowy zakres obowiązków Dyrektora określa regulamin organizacyjny Muzeum.

§ 11. 1. Przy Muzeum działa Rada Muzeum, której członków powołuje i odwołuje Organizator w trybie i na zasadach określonych w ustawie o muzeach.

2. Rada Muzeum działa na zasadach i w zakresie określonym w art. 11 ustawy o muzeach.

3. Rada Muzeum składa się z siedmiu członków.

Rozdział 5

Gospodarka finansowa Muzeum

§ 12. 1. Muzeum prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz innych obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa.

2. Podstawą gospodarki finansowej Muzeum jest plan finansowy, ustalony przez Dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji Organizatora.

3. Majątek Muzeum wykorzystuje się do celów wynikających z zakresu działania Muzeum.

§ 13. Źródłami finansowania działalności Muzeum są:

- 1) środki finansowe przekazywane przez Organizatora w formie dotacji:
 - a) podmiotowej na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów,
 - b) celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji,
 - c) celowej na realizację wskazanych zadań i programów;
- 2) przychody z prowadzonej działalności, w tym dodatkowej działalności gospodarczej;
- 3) przychody ze sprzedaży składników majątku ruchomego;
- 4) przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych;
- 5) środki finansowe przekazywane z budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego;
- 6) środki finansowe uzyskane z funduszy pomocy zagranicznej z obszaru Unii Europejskiej oraz państw stowarzyszonych w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- 7) środki finansowe przekazywane przez osoby fizyczne i prawne.

§ 14. 1. Muzeum na zasadach przewidzianych w obowiązujących przepisach prowadzi dodatkową działalność gospodarczą w zakresie:

- 1) organizowania wydarzeń niezwiązanych z działalnością statutową Muzeum, o której mowa w § 6 i 7 niniejszego Statutu;
- 2) przygotowania i wypożyczania wystaw oraz zbiorów instytucjom pozamuzealnym;
- 3) usług digitalizacyjnych i fotograficznych;
- 4) usług konserwatorskich i plastycznych;
- 5) sporządzania ekspertyz w zakresie zgodnym z profilem prowadzonej działalności;

- 6) usług handlowych, w tym sprzedaży publikacji, pamiątek i innych wyrobów związanych tematycznie z profilem działalności Muzeum, w tym sprzedaży komisowej;
- 7) usług związanych z obsługą ruchu turystycznego;
- 8) usług marketingowych, reklamowych, promocji i sponsoringu;
- 9) usług magazynowych;
- 10) usług transportowych;
- 11) usług gastronomicznych
- 12) wynajmu oraz dzierżawy pomieszczeń, wyposażenia i gruntów będących w dyspozycji Muzeum;
- 13) produkcji, dystrybucji i udostępniania, w tym za pomocą Internetu, filmów, programów telewizyjnych i innych nagrań audio i wideo, niezwiązanych z działalnością statutową Muzeum, o której mowa w § 6 i 7 niniejszego Statutu.

2. Działalność, o której mowa w ust. 1, nie może prowadzić do ograniczania działalności Muzeum, o której mowa w § 6 i 7 niniejszego Statutu.

3. Dochód uzyskany z działalności gospodarczej wykorzystuje się wyłącznie w celu finansowania działalności statutowej Muzeum.

§ 15. 1. Do dokonywania czynności prawnych w imieniu Muzeum, w tym do składania oświadczeń woli w zakresie jego praw i zobowiązań finansowych oraz majątkowych, uprawniony jest Dyrektor.

2. Dyrektor może ustanawiać pełnomocników do dokonywania czynności prawnych w imieniu Muzeum, określając zakres pełnomocnictwa.

3. Udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa podlega ujawnieniu w rejestrze instytucji kultury, o którym mowa w § 3 ust. 1, za wyjątkiem pełnomocnictw procesowych.

Rozdział 6

Postanowienia końcowe

§ 16. 1. Połączenie Muzeum z inną instytucją kultury następuje w trybie i na zasadach określonych w ustawie o muzeach oraz ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

2. Podział i likwidacja Muzeum następują w trybie i na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

4. W przypadku likwidacji Muzeum, Organizator w odniesieniu do muzealiów, działa w trybie określonym w ustawie o muzeach.

§ 17. Zmian Statutu dokonuje się w trybie właściwym dla jego nadania.